

PRIBA
Prioritaire rijopleiding
Politiezone Antwerpen 2015 – 2019

Eindverslag
Effecten na 4 jaar binnen afdeling Noodhulp

Voorwoord

Als projectleider van de Priba, kan ik enkel fier zijn op het behaalde resultaat van alle collega's die hieraan meegewerkt hebben. Hierna kan men de mooie resultaten die geboekt werden na 4 jaar Priba opleidingen in de PZA er op nalezen. Maar het zijn niet enkel deze vier jaar geweest, maar ook de 2 jaar voorbereidend werk om tot dit concept te komen. Ik wil dan ook alle project medewerkers die de start hebben voorbereid danken voor de vele uren die we er aan besteed hebben. Ik herinner mij ons nog de eerste opdrachten om tot een beeldvorming en analyse te komen. Zeer snel werd al duidelijk dat er weinig of niets te vinden was op de markt wat kon voldoen aan een degelijke opleiding prioritair rijden op de openbare weg. In de basisopleiding voor inspecteurs wordt er buiten een theoretische omkadering weinig voorzien. PZA wou bovendien ook een opleiding op maat voor zijn medewerkers en dat is ook gelukt. Er is een team rijinstructeurs opgeleid die bijna wekelijks de opleiding begeleiden, ook hen ben ik dankbaar voor de geleverde prestaties.

De unieke samenwerking met PIVO, Procentrum en de rijcoördinatie PZA hebben geleid tot deze successen. We kunnen nogmaals met fierheid benadrukken dat de afgelopen 6 jaar zeer intens waren en dat er vele lessen werden geleerd tijdens gans deze periode. Nu breekt de tijd aan om de bestendigen en te bevestigen. Laat ons hopen dat de Priba nog verder kan uitgedragen worden naar alle medewerkers van de PZA

Met speciale dank aan de rijcoördinatie : Rudi Hendrickx, Dave Beeckmans en het projectteam : De Poorter Jill, Quick Wendy, Claes Bart, Horvath Caroline, Janssens Kurt, Rottiers Birgit, Leppens Stef, Braet Wendy, Vercammen Marc, Dehaes David, Vansteenkiste Dirk

Projectleider
Kris Verlinden
Commissaris, diensthoofd probatie-eenheid.

Inleiding:

Binnen het politielandschap was er een hoge nood aan rijvaardigheidstraining. Immers door het altijd drukker wordende verkeer is het niet evident om zich met een dienstvoertuig te verplaatsen. Laat staan dat we ons dienen te verplaatsen met een hoogdringendheid en de daaraan verbonden stressomstandigheden. De politie, en dan meer bepaald de ongevallen met politievoertuigen kwamen reeds meermaals in de media, telkens weerklonk dan ook de roep om training. Comité P gaf in haar verslagen ook aan dat in deze een lacune in de opleiding zat.

Politiezone Antwerpen heeft als grootse korps in het land in deze haar verantwoordelijkheid genomen, ze ontwikkelde én implementeerde een opleiding prioritair rijden in haar werking gedurende de laatste 4 jaar.

De opleiding ‘Prioritair rijden basis auto’ verder PRIBA genoemd is hiervan het resultaat, een op maat gemaakte opleiding voor de politiezone Antwerpen, tevens een nieuwe standaard binnen het prioritair rijden.

PRIBA, als sluitstuk van eerder genomen maatregelen zoals de invoering van de PRIO-codes, een bonus-malus systeem en “track and trace” in de voertuigen blijkt zeer doeltreffend te zijn.

Een rechtstreeks gevolg hiervan is een significante daling van het aantal ongevallen en schadegevallen. Daarenboven stellen wij een niet te onderschatten mentaliteitswijziging bij onze bestuurders vast. Dat onze bestuurders nu duidelijk weten wat de gestelde normen zijn vertaalt zich in veilig en vlot rijgedrag mét oog voor de voorbeeldfunctie!

Deze analyse beperkt zich enkel tot de meest meetbare feiten, namelijk de schade- en de ongevallencijfers.

Onverwachte voordelen zijn onder andere een verminderd brandstofverbruik, minder bandenslijtage, lagere onderhoudskosten en een wagenpark in betere conditie. Op termijn zou dit een positieve invloed kunnen hebben op de verzekeringsfactuur.

Kortom een win-win situatie, tenslotte streven we allen hetzelfde doel na. Een snelle, efficiënte, kwalitatieve en veilige dienstverlening voor de inwoners en bezoekers van Antwerpen!

1. Resultaat na 4 jaar PRIBA

- Een stijging van het aantal ongevalsvrije kilometers van **22090** naar **156430**. Dit is een stijging van **608%**!

N0	N1	N2	N3	N4
22090	45124	46009	65179	156430

Ongeval: Schade aan een voertuig waarbij minstens één ander voertuig betrokken is.

- Een stijging van het aantal schadevrije kilometers van **11270** naar **19533**. Dit is een stijging van **73.5%**!

N0	N1	N2	N3	N4
11270	22136	23464	17776	19553

Schadegeval: Schade aan een voertuig zonder betrokkenheid van een ander voertuig.

- Een daling van het aantal ongevallen door schuld van 40% naar 9%.
- Een daling van het aantal schadegevallen door schuld van 42% naar 7%.
- **57.5%** van de interventiemedewerkers beschikt over een PRIBA-certificaat.
- Aantal cursisten gevormd in de verschillende opleidingen
 - o Initiatie Prio 361 cursisten
 - o PRIBA 451 cursisten
 - o PRIBA+ 43 cursisten
- Totaal aantal unieke cursisten +/- 650

We stellen vast dat er ook algemeen een daling is van het aantal ongevallen met dienstvoertuigen van de Politiezone Antwerpen. In het jaar voorafgaand aan de start van de PRIBA noteerden we over alle diensten in het korps 126 ongevallen en na 4 jaar PRIBA nog slechts 41.

2. Bonus-Malus vs PRIBA.

Binnen de Politiezone Antwerpen is een Bonus-malus systeem in werking. Dit is één van de maatregelen die genomen werden voorafgaand aan PRIBA. De PRIBA vervangt geenszins het bonus-malussysteem maar is supplementair in het kader van veilig rijden.

Elk schadegeval en ongeval wordt onderzocht door medewerkers van de Directie Operaties. Indien blijkt dat het ongeval of de schade te wijten is aan een fout gemaakt door de driver worden er 1 of meerdere maluspunten toegekend.

Vanaf 3 punten wordt de bestuurder ingepland voor een rijopleiding, vanaf 5 punten kan er een rijverbod opgelegd worden.

2.1 Ongevallen:

In **9%** van de ongevallen, waarbij maluspunten werden toegekend, waren toch nog PRIBA geschoolde bestuurders bij betrokken. Echter in de periode N3 stond dit cijfer nog op **16%**.

We stellen wel vast dat de betrokken bestuurders allen de opleiding langer dan twee jaar geleden volgden.

In 2014 (N0) was de afdeling Noodhulp nog verantwoordelijk voor **40%** van het totaal aantal ongevallen binnen de politiezone, in 2019 (N4) is dit gedaald naar **36%**.

2.2 Schadegevallen:

In **7%** van de schadegevallen waarbij maluspunten werden toegekend waren toch nog PRIBA geschoolde bestuurders betrokken. In periode N3 stond dit cijfer nog op **12.5%**.

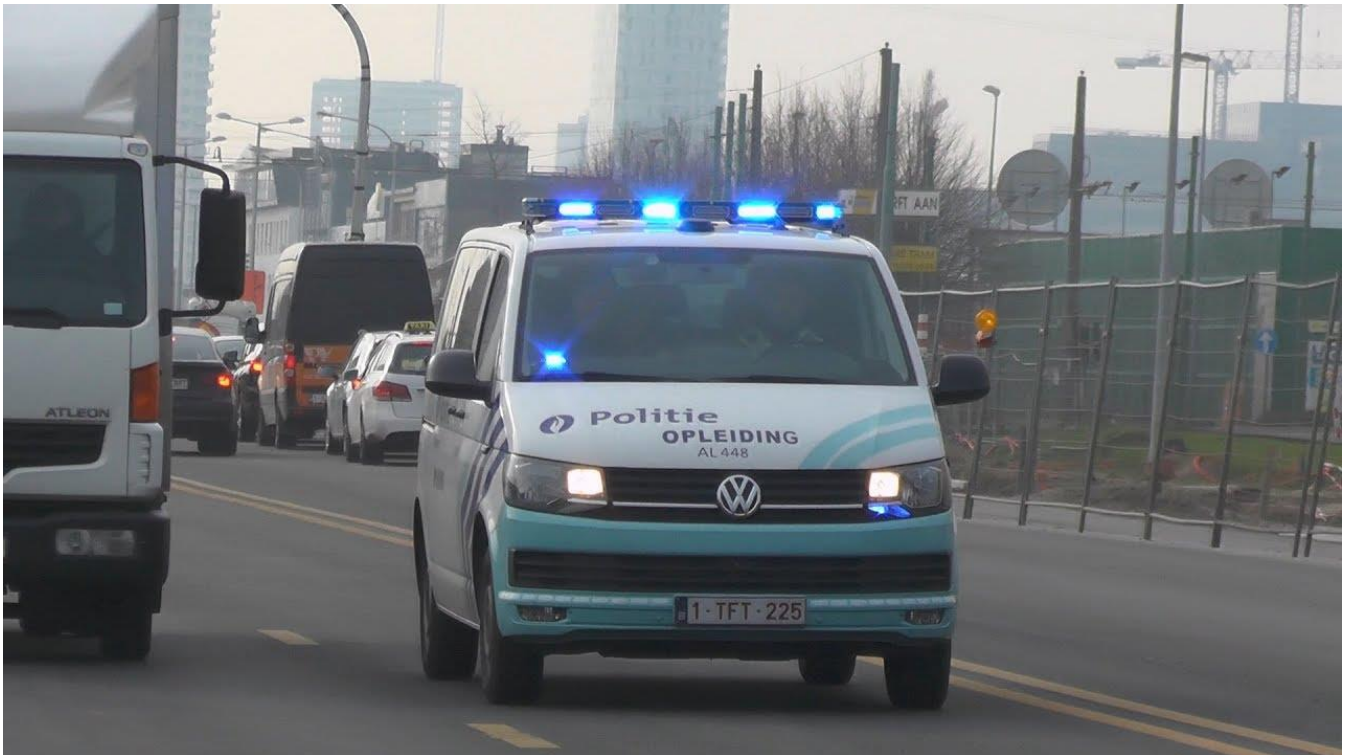
Ook hier valt het op dat het merendeel van de bestuurders de opleiding langer dan twee jaar geleden volgden.

In 2014 (N0) was de afdeling Noodhulp nog verantwoordelijk voor **42%** van het totaal aantal schadegevallen binnen de Politiezone, in 2019 (N4) is dit teruggelopen naar **39.5%**.

2.3 Conclusie:

Zowel bij de ongevallen als de schadegevallen kennen we een sterke daling. Om deze lijn te kunnen doorzetten moeten we waakzaam blijven dat het behaalde niveau niet vervaagt na twee jaar. Het effect van de opleiding lijkt een tweetal jaar aan te houden, daarna dringt opfrissing of bijscholing zich op.

3. Ongevalsvrije kilometers:

N0	N1	N2	N3	N4
22090	45124	46009	65179	156430

Ongeval: Schade aan een voertuig waarbij minstens één ander voertuig betrokken is.

Het aantal ongevalsvrije kilometers dat een interventiewagen aflegt op jaarbasis is aanzienlijk gestegen.

Daar waar we in 2014 **22090 km** reden is dit in 2019 toegenomen tot **156430 km**.

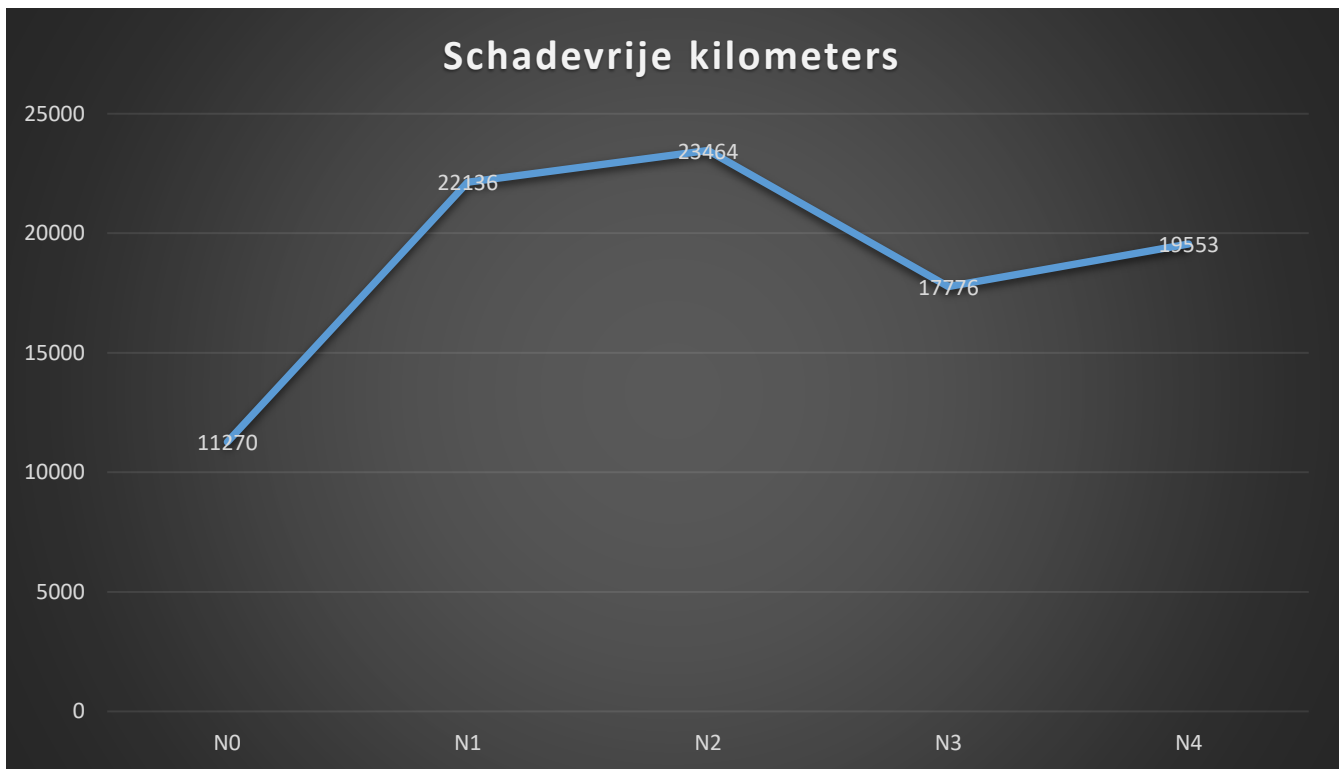
Dit is een stijging van **608%!**

4. Schadevrije kilometers:

N0	N1	N2	N3	N4
11270	22136	23464	17776	19553

Schadegeval: Schade aan een voertuig zonder betrokkenheid van een ander voertuig.

Bij de schadevrije kilometers noteren we, na een terugval in 2018, opnieuw een stijging. Daar waar we in 2014 **11270 km** reden is dit in 2019 toegenomen tot **19553 km**. Hier noteren we een stijging van **73.5%!**

5. Teamwork

5.1 Instructeurs

Politiezone Antwerpen beschikt over 14 gediplomeerde rijinstructeurs PRIBA, waarvan twee rijinstructeurs PRIBA+. De rijinstructeurs zijn verantwoordelijk voor het geven van Priba, Priba+, Prio en theoretische opleiding prioritair rijden (Risico-analyse)

Alle rijinstructeurs volgden hiervoor een doorgedreven opleiding bij onze partner Procentrum in Nederland.

5.2 Partners:

Extern

PIVO (Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding)

De rijinstructeurs zijn verbonden aan het PIVO als docent.

Procentrum

Expertisecentrum voor prioritair rijden. Deze staan in voor de opleiding én bijscholing van de instructeurs werkzaam binnen PZA.

Intern

Filog: Financieel en logistiek

Steundienst: Planning

Operationele steun: Organisatie examens

Rijcoördinatie: Liaison PZA-PIVO-Procentrum

5.3 Probatie-eenheid:

Sinds de opstart van de probatie-eenheid, 1 april 2017, binnen de politiezone Antwerpen kennen we een constante instroom van nieuwe collega's. Dit biedt ons de mogelijkheid om onmiddellijk in te spelen op de behoeften van opleiding in het kader van prioritair rijden, een ontbrekende factor binnen de politie-opleiding. Er is beslist om deze nieuwe collega's een verkort traject aan te bieden bestaande uit het geven van een theoretische omkadering genaamd theoretische opleiding prioritair rijden, gevolgd door een rijgewenning. Tijdens hun stageperiode van zes maanden worden ze verplicht om de eendaagse cursus Prio te volgen (kennismaking Priba) om dan later na hun toewijzing bij hun dienst de volledige priba te volgen. Het doel van deze aanpak is om deze collega's meteen bewust te maken van het belang van correct rijgedrag in functie van het prioritair rijden.

5.4 Voertuigenbeheer:

PZA beschikt over 5 lesvoertuigen, 2 Volkswagen combi T6 en 3 personenwagens Skoda Octavia. Deze zijn allen voorzien van dubbele pedaalbediening en het opschrift "Opleiding".

Deze voertuigen zijn representatief voor het operationele wagenpark zodat onze cursisten kunnen trainen met dezelfde wagens als tijdens hun opdrachten.

Gedurende de afgelopen 4 jaar werden **344000** opleidingskilometers gereden.

Binnen de expertise van de PRIBA+ zouden twee anonieme voertuigen nog aangewezen zijn.

6. Noodzaak

Er is duidelijk gebleken na 4 jaar PRIBA dat de noodzaak groot was binnen het kader van opleidingen prioritair rijden als we de cijfers bekijken.

De to-do list was gigantisch groot zijnde:

- Beeldvorming
- Marktonderzoek
- Zoektocht naar geschikte partners
- Opleiding rijinstructeurs
- Inhoud ontwikkelen
- Naamgeving
- Draagvlak creëren
- Oplossen logistieke problemen
- Uitwerken planning
- Budgettering
- Structuur
- Coördinatie
- Consolideren, vernieuwen, opvolgen
- Toekomstvisie

7. Markante feiten

“Eindelijk weet ik hoe en wat er van mij verwacht wordt tijdens een prioritaire rit”

“Ik pas de technieken ook toe in mijn eigen wagen”

“Zonder de opleiding had ik de aanrijding niet kunnen vermijden”

“Zelfs na meer dan 20 jaar dienst heb ik hier nog iets van opgestoken”

“Er is duidelijk veel meer rust in de wagen nu”

“Ik spreek mijn collega’s nu aan op hun rijgedrag”

Dit zijn enkele quotes die we mochten ontvangen van collega’s die de opleiding gevolgd hebben. We stellen vast dat de opleiding ontzettend goed gesmaakt wordt bij de terreinmedewerkers en dat er een mentaliteitswijziging heeft plaatsgehad. De vraag naar deelname is ontzettend hoog en blijft jaar na jaar stijgen. PRIBA is een begrip geworden binnen PZA.

Wanneer er over de rijopleiding extern gecommuniceerd wordt zijn de commentaren quasi steeds positief.

Tijdens onze ritten merken we ook op dat de burgers goed reageren op onze voertuigen. Door een duidelijke lijn in de manier van rijden kan men beter anticiperen op onze doortocht, zowel met onze lesvoertuigen als met onze operationele wagens. Dit komt de verkeersveiligheid zeer zeker ten goede!

Op 7 november 2017 brachten we via een persmoment, in aanwezigheid van burgemeester Bart De Wever, onze resultaten naar buiten. De persbelangstelling en de reacties van de bevolking waren massaal en zeer positief.

In de uitzendingen van “Politie 24/7” werden onze opleidingen ook benoemd. Zo kregen we de vraag van het magazine “Autowereld” om een opleidingsdag in een Priba+ te mogen meemaken. In het nummer van september 2018 werd een artikel van 3 pagina’s gepubliceerd.

De opleiding valt op bij andere politiezones, hierdoor wordt ze verder uitgedragen dan enkel binnen de PZA.

8. Baanbrekend en innovatief

Dat de Politiezone Antwerpen in deze baanbrekend en innovatief werk heeft verricht mag duidelijk zijn. De opleiding PRIBA is niet onopgemerkt gebleven bij de naburige politiezones en ver daarbuiten. De politiezones Minos, Grens, Turnhout, Voorkempen, Zwijndrecht, Vlas, Polder en Gent toonden reeds hun interesse. Ook brandweer, douane en ambulancediensten zijn vragende partij. Ook verschillende preventie-adviseurs kwamen reeds hun licht opsteken aangaande de aanpak van PZA. Het volledige pakket van maatregelen, inclusief de rijopleiding wordt door deze mensen als erg compleet beschouwd. De opleiding was aanvankelijk voorzien voor de operationele medewerkers van de afdeling Noodhulp, doch er is gebleken dat ook intern veel vraag was naar PRIBA.

SRT en PRIBA een succesvol partnerschap

Onze speciale eenheden zagen ook de behoeften aan doorgedreven opleiding in prioritair rijden die verder rijken dan PRIBA. Hiervoor werd de cursus PRIBA+ ontwikkeld. Ondertussen behoren beide cursussen tot de standaard binnen deze eenheid.

9. TO BE

De To-do list naar de toekomst toe blijft indrukwekkend:

- Uitbreiden bestand rijinstructeurs
- Bestendigen samenwerking PIVO en Procentrum
- Uitbreiden en vernieuwen opleidingsvoertuigen
- Inhoudelijk kwalitatief blijven innoveren
- Blijvende trendsetting in de daling van schadegevallen en ongevallen
- Bewaken van de processen en de procedures

Besluit

Na 4 jaar opleiding bewijzen de cijfers opnieuw het nut en de doeltreffendheid van deze opleiding en de aanpak van de Politiezone Antwerpen. De ongevallen door schuld werden teruggebracht binnen noodhulp van 40% naar 9%, de schadegevallen van 42% naar 7%. De schadevrije kilometers stegen met 73.5% en de ongevalsvrije kilometers maar liefst met 608%. Ook dit jaar, net zoals in de afgelopen drie jaren, werden er geen zware aanrijdingen opgetekend. De doelstelling om gans de afdeling Noodhulp op te leiden werd niet behaald. Dit is echter te wijten aan het verloop van personeel binnen deze dienst.

De noodzaak tot bijscholing en recyclages is opnieuw aangetoond. Dit zal dan ook vanuit de coördinatie rijopleiding een absolute prioriteit worden.

Het mag duidelijk zijn dat de combinatie van inspanningen die door het korps geleverd werden, BM-Prio-codes, T&T en PRIBA als sluitstuk een combinatie is die werkt en die een toekomstvisie weergeeft met erg mooie perspectieven.

Dat er zeer zeker een noodzaak is voor opleiding in deze materie getuigen de verschillende vragen tot informatie die we vanuit andere korpsen mochten ontvangen. Niet enkel de ons omliggende korpsen tonen interesse, we ontvangen vragen vanuit het ganse Nederlandstalige landsgedeelte. Ondertussen hebben we reeds verschillende preventie-adviseurs mogen ontvangen dewelke bij ons hun licht kwamen opsteken. Ook vanuit eigen huis is de interesse erg groot. We ontvangen aanvragen vanuit alle geledingen van het korps. Dit en de unaniem positieve commentaren van onze cursisten sterken ons in het gevoel dat PZA hier een grote lacune opvult.

Coördinatie Rijinstructie Politiezone Antwerpen,

Henderickx Rudi, Eerste Hoofdinspecteur

Beeckmans Dave, Inspecteur